

Uztura ieteikumi iegurņa orgānu staru terapijas laikā

Pētījumos ir pierādīts, ka izmaiņas urīnpūšļa un taisnās zarnas pildījumā ietekmē pārējo iegurņa orgānu – prostatas, prostatas pēc operācijas ložas, sēklas pūslīšu atrašanās vietu.

Lai samazinātu nevēlamās blaknes pēc staru terapijas, **ārstēšanas laikā ir svarīgi līdz minimumam samazināt gāzu uzkrāšanos un fēču saturu zarnās** (skat. tab.)!

➤ Regulāru zarnu darbību veicina:

- regulāru ēdienreīžu ievērošana,
- dzert 6 – 8 glāzes šķidruma dienā,
- būt fiziski aktīvam katru dienu vismaz 30 minūtes – braukt ar riteni, strādāt dārzā,
- pastaigas 2 h svaigā gaisā

➤ Gāzes vēderā var veicināt:

- ēdiena košļāšana ar atvērtu muti un runājot,
- košļājamā gumija,
- gāzētu dzērienu un karstu dzērienu lietošana,
- mazkustīgums,
- izlaistas ēdienreizes,
- ēdieni, saldumi un dzērieni, kas satur mākslīgus saldinātājus, cukurus,
- liels tauku daudzums pārtikas produktos – *fri* kartupeļi, speķis, trekni sieri, fritēti ēdieni,
- mazina tievo zarnu peristaltiku, izraisa gāzu aizturi un vēdera uzpūšanos,
- pārāk liels šķiedrvielu daudzums uzturā (skat.tab.)

➤ Caurejas gadījumā :

- izdzert vismaz 6 – 8 glāzes šķidruma – ūdeni, tējas, minerālūdeņus bez gāzes,
- izdzert vismaz vienu glāzi šķidruma pēc katras caurejas epizodes,
- ēst nelielas, biežas maltītes un uzkodas 5 – 6 reizes dienā,
- ierobežot uzturā šķiedrvielas saturošus produktus (skat.tab.),
- šķīstošās šķiedrvielas absorbē ūdeni un palīdz mazināt caureju – ābolu biezenis, banāni, baltie rīsi,
- iespējams, uz laiku jāsamazina piena produktu lietošana, jo var būt radusies pārejoša laktozes nepanesība,
- izslēgt no uztura ēdienus, saldumus un dzērienus, kas satur mākslīgus saldinātājus, cukuru,
- izslēgt no uztura alkoholu, kafiju, stipru tēju un plūmju sulu

Zema šķiedrvielu diēta

var samazināt gāzu veidošanos un palīdzēt sasniegt minimālu resnās zarnas satura uzkrāšanos ārstēšanas laikā !

PRODUKTU GRUPAS	IETEICAMS LIETOT	IEROBEŽOT UZTURĀ
DZĒRIENI	Bezkofeīna kafija, tēja un kakao Ūdens Dzērveņu sula var samazināt urīnpūšļa kairinājumu, samazināt dedzinošo sajūtu	Kofeīnu saturoša kafija, tēja, kakao Gāzēti dzērieni Dzirkstošs vīns, alus Kofeīns, alkohols un mākslīgie saldinātāji var kairināt urīnpūsli, veicināt biežu urināciju, stimulēt zarnu peristaltiku
PIENS UN PIENA PRODUKTI	Skābpiena produkti, kefīrs, biezpiens nelietot piena produktus, ja ir laktozes nepanesība	Pilnpiens, trekns mīkstais siers Siers ar sēkliņām, asiem pipariem Jogurts ar augļiem un sēklām nelietot piena produktus, ja ir laktozes nepanesība
DĀRZEŅI	Termiski apstrādāti dārzeņi, kartupeļi izņemot tos, kas uzskaitīti kā ierobežojami	Svaigi dārzeņi Nelietot: Kāposti, brokoļi, Briseles kāposti, puķu kāposti, artišoki, kāļi, pastinaki, kukurūza, pākšaugi – zirņi un pupas, zaļie pipari, sīpoli, ķiploki, selerijas, redīsi
AUGĻI	Nogatavojušies banāni, termiski apstrādāti un konservēti augļi – piem. ābolu biezeņi	Svaigus augļus (izņemot nogatavojušos banānus), ābolus, bumbierus, plūmes, aprikozes, ogas, apelsīnus, mandarīnus; augļus ar mizu, sēkliņām Žāvētus augļus
OLAS, GAĻA, ZIVIS	Olas un gaļa, netreknas zivis	Cepta, cieta, stiegraina, skrimšļaina gaļa
MAIZE UN TĀS IZSTRĀDĀJUMI, GRAUDAUGI	Baltmaize, sausiņi, rīvmaize Baltie rīsi, makaroni, nūdeles	Konditorijas izstrādājumi ar rozīnēm, riekstiem, žāvētiem augļiem Brūnie rīsi, pilngraudu makaroni Pilngraudu maize, miežu putraimi, klijas
ZUPAS	Buljoni, biezzupas	Zirņu, pupiņu, sīpolu zupas
RIEKSTI UN SĒKLAS		Rieksti, sēklas, riekstu sviests
SULAS	Visas sulas, kas nav uzskaitītas kā ierobežojamas	Ābolu, bumbieru un plūmjū sulas
SALDUMI	Nelielos daudzumos medus	Saldumi, kas satur mākslīgos saldinātājus sorbitols, ksilitols, mannitols Piena šokolāde, čipši, pilngraudu musli batoniņi